

Prickigt.

Vattkoppor och andra hudprickar
som påminner om vattkoppor

Om vattkoppor

[varicella]

Vattkoppor är en vanlig och mycket smittsam luftburen virusinfektion som ger kliande blåsor på huden.

Symtom

Symtom på vattkoppor brukar märkas 10–20 dygn efter smitta. Dessa inkluderar:

- trötthet
- feber
- huvudvärk
- röda utslag och vätskefyllda blåsor.

Utslagen kliar ofta och kan uppstå överallt på kroppen, även i munnen, ögonen och vid könsorganen. Vissa får endast några enstaka blåsor medan andra får dem över hela kroppen. Blåsorna torkar efter några dagar, och små skorpor bildas och faller av. Därefter bildas små ärr som oftast försvinner helt.

Komplikationer

De flesta smittas av vattkoppor som barn och sjukdomen läker oftast ut av sig själv efter ett par veckor. Komplikationer kan uppstå, som infektion på grund av hudbakterier. Även hjärninflammation och hjärnhinneinflammation förekommer i ovanliga fall.

Efter infektionen uppstår immunitet mot vattkoppor, men viruset finns kvar i kroppen och kan senare i livet orsaka sjukdomen bältros.

Vaccination

Det går att vaccinera mot vattkoppor. Vattkoppsvaccin ingår för närvarande inte i ett vaccinationsprogram, men du kan välja att vaccinera ditt barn.

Det finns även andra hudutslag som ofta brukar misstas för vattkoppor. I denna broschyr kan du läsa om några av dessa.

Det går att vaccinera sig mot vattkoppor.

Svinkoppor

Svinkoppor, eller impetigo som det också kallas, är en mycket smittsam hudinfektion orsakad av bakterier. Det är främst barn som drabbas och spridning är vanlig i förskolemiljö.

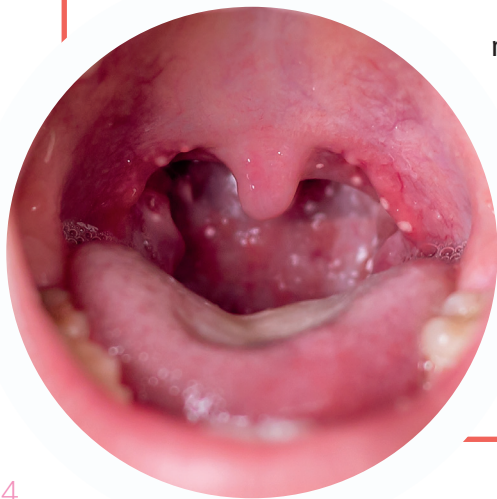
Sjukdomen är vanligast i ansiktet och börjar ofta med små hudutslag som blir till vätskefyllda blåsor eller röda glansiga fläckar. Gula sårskorpor bildas sedan när blåsan torkar. Svinkoppor går ofta över av sig självt när utslagen torkar efter noggrann tvättning, men vid utbredda koppor kan det vara nödvändigt med antibiotika.

Höstblåsor

Höstblåsor är en smittsam virusinfektion som smittar vid närkontakt och drabbar framför allt barn under tio år.

Infektionen börjar ofta med halsont och feber följt av blåsor i halsen och munnen. Höstblåsor kan även ge små, röda och kliande utslag på kroppen som ibland utvecklas till blåsor. Höstblåsor brukar försvinna av sig självt inom en vecka och de flesta behöver inte söka vård, men smärtstillande läkemedel kan användas vid behov – läs mer på 1177 Vårdguiden.

Toxiskt utslag

Det är vanligt att nyfödda barn får toxiskt utslag, även kallat hormonplitor eller hormonprickar. Utslagen kommer ofta några dagar efter födseln och är en reaktion på förändringen i miljön från magen till världen utanför. Utslagen är mellan två och tio millimeter stora, ofta knottriga, röda och ibland gula på toppen.

Toxiskt utslag uppstår oftast på bröstkorgen och magen, men är ofarligt, smittar inte och försvinner av sig självt inom några dagar till veckor. Behandling behövs inte.

Tredagarsfeber

Tredagarsfeber är en vanlig luftburen virusinfektion som drabbar de flesta barn. Symtomen är snabbt stigande feber, ibland upp till 40°C, och ibland milda luftvägssymtom, men trots feber mår barnen ofta bra.

Efter två till tre dagar sjunker febern och ett småfläckigt och blekrött utslag uppstår på huden, framför allt på bålén. Utslagen försvinner inom något dygn och behöver inte behandlas.

Scharlakansfeber

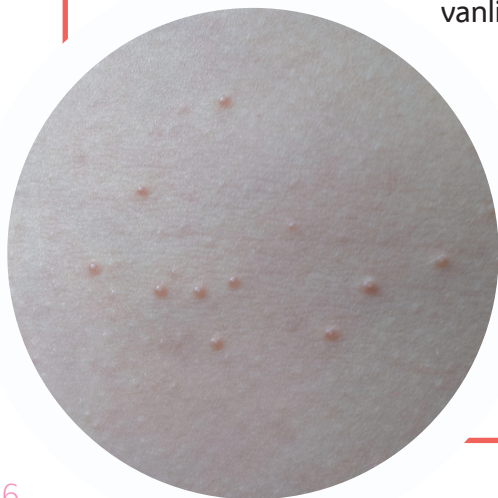
Scharlakansfeber är en bakterieinfektion som är mycket smittsam och vanlig bland barn mellan fem och femton år. Inledningsvis kan barnen uppvisa flera symtom, exempelvis feber, illamående, smärta i hals, mage samt huvud och en gulvit hinna på tungan som sedan blir röd med små upphöjningar. Efter något dygn framträder små, upphöjda, röda hudutslag som kan täcka stora delar av kroppen.

Scharlakansfeber orsakas av streptokocker och behandlas ofta med antibiotika.

Mollusker

Mollusker är vanligt hos barn, orsakas av ett virus och smittar framförallt via hudkontakt. Mollusker är två till fem millimeter stora knottor på huden och är vanligast i ansiktet, nacken, armarna eller på magen. Knottorna är upphöjda med en grop i mitten och ger i regel inga besvär, men det är viktigt att inte klia på dem. Mollusker försvinner vanligen av sig själva inom några månader och upp till något år. Innan knottorna försvinner blir de ofta såriga, röda och svullna.

Mässling

Mässling är en mycket smittsam virussjukdom som kan vara dödlig för spädbarn. Mässling kännetecknas av snabbt stigande feber, besvärlig torrhosta och ögonirritation som följs av rött och ofta sammanflytande storfläckigt utslag. Utslagen brukar börja i ansiktet och sedan sprida sig ner på armar, ben och bål.

Det finns ingen behandling mot mässling, men sjukdomen är ovanlig i Sverige tack vare att den ingått i barnvaccinationsprogrammet länge, där de flesta vaccinerats.

Böjveckseksem

Atopiskt eksem, även kallat böjveckseksem, är mycket vanligt hos små barn. Det är inte säkerställt varför en del får böjveckseksem, men bland annat arv och miljö påverkar. Symtom som röda, torra och kliande utslag kännetecknar sjukdomen och eksem som blir infekterat kan exempelvis vätska sig eller få gulaktiga och tjocka sårskorpor.

Eksem behandlas främst med mjukgörande kräm.

För mer info, besök ingavattkoppor.nu

Prickboken finns även på Instagram **@Prickboken**

All information i denna broschyr är tagen från
Folkhälsomyndigheten och 1177 Vårdguiden.

Läs gärna mer om behandling och när
man ska söka vård på 1177 Vårdguiden.

MSD.se

Copyright © 2025 Merck & Co., Inc., Rahway, NJ, USA and its affiliates. All rights reserved.

SE-VVX-00225 02/25